

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

27.06.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

Мінкульт розглядає скорочення кількості культурних закладів. – Марія Кабацій

У Мінкульті розповіли, скільки українських закладів культури припинили діяльність після повномасштабного вторгнення рф

Очільник Мінкульту назвав мобілізацію культурних діячів «не до кінця грамотною та виваженою»

Наталя Кривда: «Люди у владних кабінетах не вважають культуру фактором нацбезпеки». – Анастасія Платонова

ПАРС визнала геноцидні наміри рф у знищенні української культурної спадщини та ідентичності. – Євгенія Рубан

росіяни знищили античний Херсонес і поставили на його місці новобуд. – Анастасія Большакова

Вшанування пам'яті

До 175-річчя від дня народження Олени Пчілки у Луцьку вшанували її пам'ять

«Завжди були разом». У Кропивницькому до річниці загибелі подружжя військових Мельстерів відбулась виставка. – Вікторія Волошаненко, Ольга Склярчук

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

У МКІП обговорили напрямки реалізації Стратегії з розвитку медіаграмотності до 2026 року. – Юлія Поліковська

«Студенти будують фортифікації, українцям приходять рахунки на оплату телемарафону». Огляд російської дезінформації за 17–23 червня 2024 року. – Віталій Михайлів

Підтримав вторгнення в Україну, поширював пропаганду: російському режисеру Шахназарову оголосили підозру

Мовні питання

Зеленський підписав закон про застосування англійської мови в Україні. – Анастасія Мосорко

Арттерапія

У Львові митців навчатимуть допомагати ветеранам у ментальному відновленні. – Марія Масюк

Благодійність. Меценатство

[У Луцьку провели благодійну поетичну акцію «Словом теж можна любити»](#)

Фестивалі

[Фестиваль високого мистецтва Kyiv Art Sessions у Лондоні: чому це важливо у часи війни. – Мирослава Макаревич](#)

[DOROFEEVA стала однією з хедлайнерок Atlas United 2024. – Поліна Горлач](#)

[Atlas United 2024 запустили збір для лікарні «ОХМАТДИТ». – Ропасва Жанна](#)

Театр

[Для чого Україні потрібен Шекспірівський фестиваль у час повномасштабної війни? – Мар'яна Семенишин](#)

Музика

[Пізнати своє та інших: завершення проєкту для музикантів Mirage Camp від DTF Magazine. – Яна Опалєва](#)

Візуальні мистецтва

МЕЖІ ЗАЛІЗНОЇ ЗЕМЛІ

[На одному з найбільших фестивалів Фінляндії відкрилася виставка 3D-макетів українських будівель: що там представлено. – Олег Челяк](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Мстислава Чернова і Сергія Лозницю запросили до Американської кіноакадемії. – Марія Кабацій](#)

[Стало відомо, хто став кандидатами на здобуття кінопремії Довженка. – Анна Семьонова](#)

[Низка фільмів, раніше заявлених у секціях 15-го Одеського МКФ, була знята з програми. – Валерія Буняк](#)

[У Megogo презентували фільм про військовий гумор](#)

Охорона культурної спадщини

[«Відкриті фонди»: від зламу старих оптик до суспільного договору про справедливість. – Юлія Манукян](#)

Бібліотечна справа. Читання

[У Сумах відкрилася перша книгарня-кав'ярня «Книжкова кімната»](#)

[В Україні вже нарахували рівно 500 книгарень](#)

Підтримка України у світі

[«Заповіт'22»: фотограф зі США Байрон Сміт, натхнений спадщиною Шевченка, видав фотокнигу про війну в Україні. – Олена Ярема](#)

Загальні питання

Мінкульт розглядає скорочення кількості культурних закладів. – Марія Кабацій

У Міністерстві культури та інформаційної політики розглядають питання скорочення мережі закладів культури у зв'язку з тим, що через війну населення України значно зменшується. Про це повідомив заступник міністра Т. Шевченко на всеукраїнському форумі «Культура під час війни. Людський капітал». «Ми маємо різке скорочення населення, звучали сьогодні цифри – із 40 до 30 млн. Постає непросте питання мережі закладів культури, кадрове забезпечення. Мережа має близько 30 тис. закладів культури. І непросте питання, яке потребує обговорення й консультацій: чи потрібна оптимізація, чи потрібне скорочення? Якщо скорочується різко кількість населення, чи має залишатися такою ж мережа закладів культури? Так, хотілося б, щоб у кожному селі була бібліотека, але, на жаль, села вимирають, сільське населення скорочується», – сказав Шевченко. Також на форумі т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандєєв зауважив, що за час повномасштабної війни культурна сфера втратила 18% працівників, а 13% закладів культури в Україні припинили свою діяльність. Урядовець пояснив, що так відбувається не лише через виїзд українців за кордон. За словами Карандєєва, люди свідомо полишають сферу культури. «Люди не приходять у сферу, і це теж виклик. Не приходять, бо не бачать для себе майбутнього в мистецтві, в культурі. Не йдуть до мистецьких шкіл наші маленькі дітки, бо їх не ведуть туди батьки. Не йдуть абітурієнти до вищих навчальних закладів, бо так само не знають, чи зможуть себе реалізувати в цій сфері. Всі ці виклики також стоять сьогодні перед нами, бо це теж втрата нашого людського капіталу», – додав він. Карандєєв зазначив, що митець – це «надзвичайно дороговартісний людський продукт». Він уточнив, що середня вартість навчання одного митця для держави складає приблизно 2 млн грн. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/minkulturi-rozglyadaye-skorochennya-kilkosti-zakladiv-kulturi-302340/>

У Мінкульті розповіли, скільки українських закладів культури припинили діяльність після повномасштабного вторгнення рф

За словами т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандєєва, від початку повномасштабної війни станом на травень 2024 року в Україні працюють 29 320 закладів культури, коли в лютому 2022 року таких було 33 674. Таким чином, з 24 лютого 2022 року свою діяльність припинили 13% українських закладів культури. «Там, де немає людей і співробітників, – там немає і роботи закладів культури. Звісно, більшість із них припинила своє існування внаслідок руйнувань, внаслідок того, що були порушені логістичні зв'язки. Навіть на деокупованих територіях не скрізь вдалося відновити діяльність закладів культури», – розповів Карандєєв. Також він додав, що на тимчасово окупованих територіях України розташовані 1884 заклади культури. Джерело:

<https://espreso.tv/kultura-u-minkulti-rozpovili-skilki-ukrainskikh-zakladiv-kulturi-pripinili-diyalnist-pislya-povnomasshtabnogo-vtorgnennya-rf>

Очільник Мінкульту назвав мобілізацію культурних діячів «не до кінця грамотною та виваженою»

«На жаль, ми втрачаємо не тільки там, де немає стін і виїхали люди. Ми втрачаємо, і будемо про це говорити, внаслідок не до кінця грамотної та виваженої на сьогодні політики щодо мобілізації представників української культури», – акцентував т.в.о. міністра культури та інформаційної політики Р. Карандєєв. Він визнав, що відсоток мобілізації діячів культури по всій країні не перевищує 10%. При цьому, за його словами, «нерівномірність і несправедливість уваги в конкретних випадках призводить до того, що окремі заклади культури вимушені припиняти свою діяльність, тому що немає тих людей, які забезпечують їхню роботу». Карандєєв наголосив на необхідності знайти підхід, який дав би змогу максимально зберегти людей, які «несуть у собі, своєю діяльністю те важливе, що нам сьогодні потрібно». Джерело:

<https://espreso.tv/kultura-ochilnik-minkultu-nazvav-mobilizatsiyu-kulturnikh-diyachiv-ne-do-kintsya-gramotnoyu-ta-vivazhenoyu>

Наталя Кривда: «Люди у владних кабінетах не вважають культуру фактором нацбезпеки». – Анастасія Платонова

Новопризначена кілька місяців тому голова Наглядової ради УКФ Н. Кривда розповідає в інтерв'ю про зроблене НР УКФ за кілька місяців роботи, очікування від кандидатів на посаду виконавчого директора фонду, готовність протидіяти можливим зловживанням, а також людей, які мають вплив на сферу культури. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228831/2024-06-27-natalya-kryvda-lyudy-u-vladnykh-kabinetakh-ne-vvazhayut-kulturu-faktorom-natsbezpeky/>

ПАРЄ визнала геноцидні наміри рф у знищенні української культурної спадщини та ідентичності. – Євгенія Рубан

Резолюцію «Протидія стиранню культурної ідентичності під час війни та миру» підтримало 103 делегати ПАРЄ. Вона засуджує систематичну державну політику русифікації, здійснювану рф з 2014 року на окупованих територіях України. Це і заперечення української культурної ідентичності, мови, літератури та історії. Також документ визначає умисне знищення культурної спадщини та стирання культурної ідентичності в Україні воєнним злочином, злочином проти людяності та свідчить про геноцидний намір знищити українську національну ідентичність. Крім цього, ухвалено важливу правку, яка стосується утисків корінних народів росією. Країна-агресор намагається русифікувати корінні народи, поступово стираючи їхню культурну ідентичність та позбавляючи їх історичної пам'яті. Джерело:

<https://socportal.info/ua/news/pare-viznala-genotcidni-namiri-rf-u-znishchenni-ukrainskoi-kulturnoi-spadshchini-ta-identichnosti/>

росіяни знищили античний Херсонес і поставили на його місці новобуд.
– Анастасія Большакова

російські археологи та забудовники повністю знищили автентичну пам'ятку світового значення в Криму – Херсонес Таврійський. На місці розкопок спорудили новий відкритий театр. Деякі археологічні знахідки вивезли до російських музеїв. Про це розповіла старша наукова співробітниця Інституту археології НАН України Е. Кравченко на III Міжнародному форумі експертної мережі Кримської платформи. За словами дослідниці, росіяни підмінюють оригінальні пам'ятки новобудовами, руйнуючи їхню автентичність. У 2015–2016 роках забудовники загородили оглядовими майданчиками археологічні залишки, що знаходилися на поверхні: башти, стіни й колони. Пізніше на місці давньої цитаделі поставили античний відкритий театр, що створює навантаження близько тонни на оригінальну споруду. Велику частину знайдених артефактів вивезли до музеїв росії. Серед них фрески, посуд, предмети побуту та ікони. Згодом розпочалося будівництво археологічного парку «Новий Херсонес» на місці залишків некрополя. «росіяни нічого не тямлять в геологічній ситуації на цьому місці, тому розпочали знімати ґрунт на території звичайними екскаваторами. Якимось чином вони розкопали там давнє джерело, тому все залило», – розповіла Кравченко. Нині на місці археологічних залишків збудували фактично нове місто. Археологічний парк перекриває старі знахідки, декілька розкопаних об'єктів поступово перенесли та відбудували в іншому місці. На місці городища росіяни поставили Собор святого Володимира, що підпорядковується й освячений московським патріархатом. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-povnistyu-znishchili-hersones-tavriyskiy-302335/>

Вшанування пам'яті

До 175-річчя від дня народження Олени Пчілки у Луцьку вшанували її пам'ять

Поціновувачів її слова зібрала Волинська обласна універсальна наукова бібліотека, що носить ім'я мисткині. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/717364-do-175-richchya-vid-dnya-narodzhennya-oleni-pchilki-u-lutsku-vshanuvati-ii-pamyat>

«Завжди були разом». У Кропивницькому до річниці загибелі подружжя військових Мельстерів відбулась виставка. – Вікторія Волошаненко, Ольга Склярчук

У кропивницькому музеї мистецтв показали понад пів сотні графічних та живописних робіт кропивничанки О. Мельстер. Разом зі своїм чоловіком Тарасом вона пішла захищати Україну на другий день повномасштабного вторгнення росії. До того, як піти служити, Ольга займалася кондитерством, Тарас працював програмістом. Виставку у музеї організували до річниці з дня загибелі подружжя. Докладніше:

<https://suspiilne.media/kropyvnytskyi/775863-u-kropivnickomu-pokazali-grafiku-j-zivopis-zagibloi-na-vijni-olgi-melster/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

У МКІП обговорили напрямки реалізації Стратегії з розвитку медіаграмотності до 2026 року. – Юлія Поліковська

У Міністерстві культури та інформаційної політики України 25 червня відбулася координаційна зустріч, присвячена узгодженню спільних дій для реалізації Стратегії МКІП з розвитку медіаграмотності до 2026 року, яка має на меті підвищення обізнаності населення та зміцнення його стійкості до дезінформаційних впливів. До неї долучилися близько 30 представників державних установ, громадських організацій, а також міжнародні партнери та медіаексперти. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/35360/2024-06-26-u-mkip-obgovoryly-napryamku-realizatsii-strategii-z-rozvytku-mediagramotnosti-do-2026-roku/>

«Студенти будують фортифікації, українцям приходять рахунки на оплату телемарафону». Огляд російської дезінформації за 17–23 червня 2024 року. – Віталій Михайлів

Протягом цього часу пропагандисти брехали, що українцям офіційно заборонили використовувати кондиціонери у власних помешканнях, а румунські вболівальники на Євро-2024 вигукували прізвище «путін» і вивісили прапор терористів на Донеччині під час матчу їхньої національної команди проти збірної України. Докладніше:

<https://detector.media/monitorynh-internetu/article/228789/2024-06-26-studenty-buduyut-fortyfikatsii-ukraintsyam-prykhodyat-rakhunky-na-oplatu-telemarafonu-oglyad-rosiyskoi-dezinformatsii-za-1723-cherვნya-2024-roku/>

Підтримав вторгнення в Україну, поширював пропаганду: російському режисеру Шахназарову оголосили підозру

російському кінорежисеру К. Шахназарову заочно повідомлено про підозру – він виправдовував вторгнення РФ в Україну, а також поширював лозунги й наративи кремля, інформує Офіс генпрокурора. Докладніше:

<https://espresso.tv/kryminal-pidtrimav-vtorgnennya-v-ukrainu-poshiryuvav-propagandu-rosiyskomu-rezhiseru-shakhnazarovu-ogolosili-pidozru>

Мовні питання

Зеленський підписав закон про застосування англійської мови в Україні. – Анастасія Мосорко

Президент України В. Зеленський підписав закон, який офіційно закріплює англійську мову як одну з мов міжнародного спілкування в країні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/society/zelenskiy-pidpisav-zakon-pro-zastosuvannya-angliyskoji-movi-v-ukrajini-302342/>

Арттерапія

У Львові митців навчатимуть допомагати ветеранам у ментальному відновленні. – Марія Масюк

Муніципальний мистецький центр оголосив конкурс на тримісячну програму «Тилові справи» для митців, які мешкають у Львові. Вона має на меті дослідити мистецькі практики як інструмент ментального відновлення людей, які мають досвід війни. Програму створює та розробляє ГО «Культурна агенція Лінія Втечі» та команда Муніципального мистецького центру в рамках програми UNESCO's Art-Lab for Human Rights and Dialogue за підтримки Львівського культурного хабу. Докладніше:

https://zaxid.net/u_lvovi_mittsiv_navchatimut_dopomagati_veteranam_u_mentalnomu_vidnovlenni_n1588345

Благодійність. Меценатство

У Луцьку провели благодійну поетичну акцію «Словом теж можна любити»

У Луцьку провели благодійну акцію «Словом теж можна любити», зібравши понад чотири тисячі гривень. Ці кошти спрямують на закупівлю матеріалів та виготовлення маскувальних сіток, які передадуть воїнам з Третьої окремої штурмової бригади. Про це повідомили у Волинському театрі ляльок, який став одним із організаторів акції. Долучилися до проведення дійства і представники дитячої театральної студії при театрі, благодійного фонду «Меценати для солдата» та Волинської обласної бібліотеки для юнацтва. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/717485-u-lutsku-proveli-blagodiynu-poetichnu-aktsiyu-slovom-tezh-mozhna-lyubiti>

Фестивалі

Фестиваль високого мистецтва Kyiv Art Sessions у Лондоні: чому це важливо у часи війни. – Мирослава Макаревич

Триденний фестиваль високого мистецтва Kyiv Art Sessions 28–30 червня представить у Великій Британії українське візуальне мистецтво, музику та документальне кіно. Організатори – культурний центр «Дом Майстер Клас» та благодійна організація Art Shield. Захід благодійний. Всі зібрані кошти буде спрямовано на підтримку українських митців та української творчої спільноти. Докладніше про програму та учасників:

<https://www.radiosvoboda.org/a/festyval-vysokoho-mystetstva-kyiv-art-sessions-london-viyana/33010779.html>

DOROFEEVA стала однією з хедлайнерок Atlas United 2024. – Поліна Горлач

Однією з хедлайнерок Atlas United 2024 стане українська співачка DOROFEEVA. Фестиваль відбудеться 12–14 липня на території ТРЦ Blockbuster Mall у Києві. Серед уже оголошених артистів: Артем Пивоваров, Dantes, Христина Соловій, а також гурти «Бумбокс», «Жадан і собаки», «Курган & Agregat», «Без Обмежень» і «Друга Ріка». Анонсували також інді-

виконавців: «Крихітка», Latexfauna, thekomakoma, «діти інженерів», «хейтспіч», ТУЧА, Renie Cares, Ницо Потворно, «ДК Енергетик», Dissappeared Completely та ін. Крім того, виступатимуть литовський електронний дует Beissoul & Einus та японсько-український бенд heavenphetamine. Ще однією хедлайнеркою заходу стане вокалістка нідерландського гурту Within Temptation Шарон ден Адель. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/777261-dorofeeva-stala-odnieu-iz-hedlajnerok-atlas-united-2024/>

Atlas United 2024 запустили збір для лікарні «ОХМАТДИТ». – Ропасва Жанна

Фестиваль Atlas United 2024 та дитячий благодійний фонд «Good Donations» відкривають збір коштів для порятунку дитячих життів відділення ургентної хірургії лікарні «ОХМАТДИТ». Докладніше:

<https://bit.ua/2024/06/atlas-united-2024-zapustyly-zbir-dlya-likarni-ohmatdyt/>

Театр

Для чого Україні потрібен Шекспірівський фестиваль у час повномасштабної війни? – Мар'яна Семенишин

17–23 червня в Івано-Франківську відбувся перший український Шекспірівський фестиваль. Подія збрала театральні колективи зі Львова, Києва, Італії, Молдови. Її відвідали відомі шекспірознавці з декількох країн, програма була напрочуд насиченою як для першої події такого штибу в Україні. У наші дні, коли багато ідей губляться у виправданнях «не на часі», організатори вирішили, що Шекспірівському фестивалю у Франківську бути саме зараз. Авторка розповідає про значення цієї події для культурного життя в Україні. На думку Р. Держипільського, керівника Івано-Франківського драмтеатру, який віднедавна став ще й директором Шекспірівського фестивалю, ідея проведення заходу – логічна. Адже «Шекспір і війна міцно пов'язані в історії українського театру». І справді: українськомовні, революційні постановки Шекспіра з'являються у часи протистояння УНР з більшовицьким військом і під час нацистської окупації країни. Та й сам Держипільський поставив свої оперу-жах «Hamlet» та Drama per Musica «Romeo & Juliet» вже під час російсько-української війни (у 2017 та у 2021). І отримав, зокрема і за Гамлета, Шевченківську премію. Фестиваль 2024 пов'язав сучасні переклади і постановки Шекспірівських творів із понад столітньою історією, ніби випереджаючи усі закиди про «безґрунтовність» української Шекспірівської традиції. У той же час на відкритті фестивалю режисер, цитуючи С. Вінченца, першовідкривача Гуцульщини у світовій літературі, каже «у гуцулів не було театру, тому театр приходив до них у хату». І у цій цитаті криється чи не основний задум Держипільського – утвердити свою малу батьківщину (а з нею і всю Україну) на Шекспірівській мапі світу. Ніколетта Чінпоеш, історикиня театру із Великої Британії також вважає, що Шекспірівський фестиваль з'явився в Івано-Франківську не випадково: на ґрунті загального підйому, який переживає український театр в останні 10 років, та через особливу атмосферу, яку створив

у Франківському драмтеатрі Держипільський. Про театральне мистецтво, зокрема про твори Шекспіра як метод подолання внутрішніх травм розповідала на фестивалі Келлі Хантер, британська акторка та режисерка. Чи не половина вистав фестивалю відбувалася у підвалі театру, який франківці віддавна використовують як ще одну сцену. Проте з початком повномасштабного вторгнення цей виключно мистецький простір став прихистком для сотень глядачів на час вистав і не тільки. Майкл Добсон, директор Шекспірівського Інституту з англійського Стретфорду-на-Ейвоні вбачає у фестивалі одну із форм протистояння: «Шекспір знав, що противагою тиранії є свято. Адже воно символізує колективну свободу... У святкуванні – елемент гри та уяви, анархії, і це саме те, чого не бажає тоталітарний режим. Карнавал долає нав'язане. І ми бачимо це у драмах Шекспіра: у них – гра багатоголосся, учта, на яку персонажі зібралися саме заради того, щоби бути самими собою. Натомість путін – прихильник ідеї того, що світова класика статична: вона завжди означає одне і те саме і він має виключну монополію на її трактування і розуміння. Тобто кожен чи кожна, який інтерпретує її по-іншому, сміховинний». Фестиваль як *lingua franca*, мова-міст для порозуміння у найскладніші часи. Саме так пропонує трактувати захід у Франківську Філіп Парр, голова Європейської Шекспірівської мережі фестивалів. Він вважає, що такі заходи допомагають перш за все «перестати були лише туристами, відвідуючи країни, адже всі, хто любить Шекспіра, говорять однією мовою». Докладніше:

<https://life.prawda.com.ua/culture/shcho-take-shekspirivskiy-festival-i-komu-vin-potriben-v-chas-viyni-302343/>

Музика

Пізнати своє та інших: завершення проєкту для музикантів Mirage Camp від DTF Magazine. – Яна Опалєва

16 червня у Києві пройшов фінал Mirage Camp у Concert Hall на Кирилівській, 41: відбулася презентація напрацювань учасників семиденного кемпу, в межах якого вони мали можливість поспілкуватися, послухати лекції та відвідати воркшопи від уже відомих профі: співаків, продюсерів та інших представників індустрії. Крім шоукейсу, на відвідувачів заходу чекали виступи рок-гурту The Unsleping, продюсерки й виконавиці електронної музики YUVI, джаз-команди Nurphen Dash, електронного гурту Kurs Valüt та композитора І. Цимбровського. Mirage Camp – це освітній проєкт для реалізованих митців, які шукають шляхів розширити свої навички та знання. Організатором події є журнал про культуру та бренди DTF Magazine. Прослідкувати за розвитком подій можна було на сторінці Mirage Camp в інстаграм. Менторами для учасників проєкту стали лідер гурту Nurphen Dash М. Бірченко, сонграйтерка YUVI, діджей та продюсер Resid та саундпродюсерка Н. Ашурова. Це вже другий запуск Mirage Camp, і цього разу чимало змін. Наприклад, кількість учасників зросла від 30 до 50, а серед запрошених – різнопрофільні митці, зацікавлені у спільній роботі, незалежно від масштабів інкорпорування електроніки до їхньої творчості (саме цей вектор домінував раніше). Тож з

огляду на урізноманітнення учасників і лектори пропонували абсолютно різні шляхи для покращень. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/music/piznaty-svoje-ta-inshyh-zavershennya-proyektu-dlya-muzykantiv-mirage-camp-vid-dtf-magazine/>

Візуальні мистецтва

МЕЖІ ЗАЛІЗНОЇ ЗЕМЛІ

Репортаж з відкриття виставки «Межі залізної землі» в Інституті проблем сучасного мистецтва (Київ). Проект можна подивитися до 2 липня. В експозиції – металева скульптура К. Синицького сусідить з рисунками та мультимедійною роботою С. Сабакаря й графічними аркушами Т. Ковача. Докладніше:

<https://mitec.ua/mezhi-zaliznoyi-zemli-2/>

На одному з найбільших фестивалів Фінляндії відкрилася виставка 3D-макетів українських будівель: що там представлено. – Олег Челяк

У фінському місті Сейняюкі 25 червня відкрито виставку 3D-моделей українських будівель – «Україна в мініатюрі». Зокрема, представлено зруйновані під час російського вторгнення споруди – Донецький аеропорт та Маріупольський драмтеатр. Виставка є частиною фестивалю Provinssi, який стартував у Південній Остроботнії. Це один із найбільших фестивалів країни, цього року там серед хедлайнерів італійський гурт Måneskin і британці Bring Me The Horizon. Далі виставка вирушить до Латвії, Франції та Угорщини, де стане частиною місцевих фестивалів. Директор фестивалю Provinssi Вілле Койвісто розповів, що вирішив долучити виставку до програми фестивалю під час відвідин України. Загалом в експозиції представлено 29 макетів будівель, які виготовили за допомогою 3D-друку. Просканувавши QR-код, відвідувачі зможуть послухати музику, створену спеціально для кожного експоната виставки. Крім того, 12 будівель можна споглядати за допомогою окулярів віртуальної реальності. Організатори хочуть продемонструвати виставкою, що сприяння збереженню культурної спадщини теж є підтримкою України. Докладніше:

<https://suspiilne.media/culture/777097-na-odnomu-z-najbilsih-festivaliv-finlandii-vidkriлася-vistavka-3d-maketiv-ukrainskih-budivel-so-tam-predstavleno/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Мстислава Чернова і Сергія Лозницю запросили до Американської кіноакадемії. – Марія Кабацій

Український режисер-документаліст, військовий кореспондент М. Чернов увійшов до числа представників світової кіноіндустрії, яких цього року запросили до Американської академії кінематографічних мистецтв і наук. Загалом Американська кіноакадемія запросила 487 митців, серед яких актори, режисери, художники по костюмах, керівники кінофестивалів та ін. Ті з них, хто прийме запрошення, зможуть взяти участь у наступному голосуванні за переможців премії «Оскар». Якщо усі запрошені погодяться приєднатися до кіноакадемії, у ній буде 9 934 члени з правом голосу. У категорії

«Документальне кіно», крім Чернова, запрошення отримав і режисер С. Лозниця, якого у березні 2022 року виключили зі складу Української кіноакадемії, зокрема через те, що його фільми увійшли до програми кінофестивалю російського кіно «Від Львова до Уралу». А в травні 2022-го під час промови на Каннському міжнародному кінофестивалі Лозниця засудив бойкот російської культури під час війни в Україні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/mstislava-chernova-zaprosili-do-amerikanskoji-kinoakademiji-302334/>

Стало відомо, хто став кандидатами на здобуття кінопремії Довженка. – Анна Семьонова

Українські кінорежисери Р. Балаян і В. Мула стали претендентами на здобуття Державної премії України імені Олександра Довженка 2024 року. Докладніше:

<https://shotam.info/stalo-vidomo-khto-stav-kandydatamy-na-zdobuttia-kinopremii-dovzhenka/>

Низка фільмів, раніше заявлених у секціях 15-го Одеського МКФ, була знята з програми. – Валерія Буняк

Кілька фільмів, які були заявлені в секціях 15-го Одеського міжнародного кінофестивалю, були зняті з програми. Причиною стала претензія правовласника, компанії «Артхаус Трафік», через відсутність погодження прав на фестивальні покази продюсерами. Так, з програми зняті: «Українські шерифи», реж. Р. Бондарчук; «Додому», реж. Н. Алієв; «Атлантида», реж. В. Васянович; «Погані дороги», реж. Н. Ворожбит; «Віктор_Робот», реж. А. Лавренішин; «Забуті», реж. Д. Онищенко; «Герой мого часу», реж. Т. Ноябрьова; «Євродонбас», реж. К. Грицюк. «Ми дуже вдячні продюсерам за згоду надати права на показ під час кінофестивалю, але просимо в майбутньому перевіряти умови договорів із дистрибуторськими та сейлз-компаніями», – зазначили організатори заходу. Компанія «Артхаус Трафік» у коментарях до листа Одеського МКФ у фейсбуці пояснила, що вони дізналися про покази стрічок з публічної комунікації. «До оголошення програми фестиваль не вів з нами перемовин як з основним правовласником щодо отримання дозволів на ці покази, що є грубим порушенням законодавства. Дізнавшись про факт порушення, ми надіслали організаторам претензію. Фестиваль прийняв рішення зняти стрічки з програми і не врегульовувати питання отримання прав. Вважаємо, що така подача інформації організаторами свідомо вводять в оману і перекладає відповідальність за власні дії на інших», – ідеться в коментарі. 15-й Одеський міжнародний кінофестиваль, який проходить за підтримки Держкіно та Програми «Креативна Європа» Європейського Союзу, відбудеться з 12 по 20 липня в Києві. Джерело:

<https://detector.media/infospace/article/228800/2024-06-26-nyzka-filmiv-ranishe-zayavlenykh-u-sektsiyakh-15-go-odeskogo-mkf-bula-znyata-z-programy/>

У Megogo презентували фільм про військовий гумор
На платформі Megogo відтепер можна безплатно переглянути кінострічку про військовий гумор «Нам своє робить». Докладніше:
<https://life.rayon.in.ua/news/717563-u-megogo-prezentovali-film-pro-viyskoviy-gumor>

Охорона культурної спадщини

«Відкриті фонди»: від зламу старих оптик до суспільного договору про справедливість. – Юлія Манукян

Цикл дискусій «Відкриті фонди», що відбувся цього року у Львові як продовження торішнього Конгресу Культури, зібрав фахівців, які працюють із фондами та зі спадщиною в різних контекстах і в різних містах. Протягом п'яти дискусій спікери обговорили неосяжну тему з усіх боків і перспектив. Не в останню чергу завдяки кураторам програми – І. Подоляк, співзасновниці Коаліції дівців культури, та Б. Шумиловичу, досліднику в Центрі міської історії. Авторка прослухала весь цикл і наводить свої враження й підсумки. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/06/27/620978_vidkriti_fondi_vid_zlamu_starih.htm

1

Бібліотечна справа. Читання

У Сумах відкрилася перша книгарня-кав'ярня «Книжкова кімната»

Власниця книгарні-кав'ярні «Книжкова кімната: книга & кава» Г. Собіна працювала спочатку у бібліотеці, потім у видавництві, а вже згодом відкрила дві книгарні. Одну довелося зачинити, оскільки орендоване приміщення продали власники. У «Книжковій кімнаті: книга & кава» продають українську сучасну й художню літературу, а також зарубіжну і нонфікшн. Найближчим часом у закладі планують організувати букросинг. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-sumakh-vidkrylasia-persha-knyharnia-kav-iarnia-knyzhkova-kimnata/>

В Україні вже нарахували рівно 500 книгарень

Про це свідчать дані інтерактивної мапи книжкової екосистеми України від Українського інституту книги. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ukraini-vzhe-narakhuvay-rivno-500-knyharen/>

Підтримка України у світі

«Заповіт'22»: фотограф зі США Байрон Сміт, натхнений спадщиною Шевченка, видав фотокнигу про війну в Україні. – Олена Ярема

Американський фотограф і фотодокументаліст із досвідом висвітлення конфліктів у різних точках світу Байрон Сміт видав дебютну монографію про неспровоковане вторгнення росії в Україну. Фотокнига стала результатом подорожі завдовжки понад 16 тисяч кілометрів територією України, котру Байрон Сміт здійснив у 2022 році. Американський фотограф розповів, що ніколи не чув про Т. Шевченка раніше, але вже через 48 годин після російського

вторгнення він прибув до польського кордону, де документував прибуття українських біженців. Там же відвідав українську школу в Перемишлі і «побачив зображення цього вусатого чоловіка в кабінеті директора, а також по всій школі». «І я думав, хто це? Після пошуку в Google дізнався про його творчість і життя. Я також знайшов його „Заповіт” 1845 року, – каже Сміт. – Прочитавши його, замислився, що сам ніколи не писав щось, що залишив би людям, яких люблю, якби сталося найгірше. Я глибоко задумався про свою смертність, про те, що я хотів сказати цією роботою і що я хотів залишити по собі. Я бачив, що хотіли „залишити” росіяни і що хотіли зберегти українці». Так, додає фотограф, виникла ідея його книги та її назви. «Замість мови поезії це була б мова, яку я, здається, знаю: фотографія», – сказав він. Фотограф також зізнається, що хотів би «показати Шевченкові, що це все ще буде те місце, де він хотів би бути похованим навіть через століття після того, як він написав ці слова». Байрон Сміт називає свій проєкт «не просто документацією війни»: «Це переросло в особисту подорож, що пов’язала мене з багатою культурною спадщиною України та незламним духом її народу. Назвавши книгу „Заповіт’22”, я кинув собі виклик створити твір, який відповідатиме спадщині Шевченка, – візуальну поему, яка промовлятиме до вічної душі України». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/228826/2024-06-26-zapovit22-fotograf-zi-ssha-bayron-smit-natkhnenyyu-spadshchynoyu-shevchenka-vydav-fotoknygu-pro-viynu-v-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm